

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1991

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
133

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 374 (1)

Αναλυτικό Πρόγραμμα Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής (Θρησκευτικών) της Γ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος II, περίπτωση Ε' και του άρθρου 24, παράγραφος 2, περίπτωση γ' του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 τ. Α').
2. Τις αριθμ. 2, 3 και 4/1991 προτάσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
3. Την Η/2871/30.4.90 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 296/Β/4.5.90).
4. Την αριθμ. 383/1991 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Αναλυτικό Πρόγραμμα Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής (Θρησκευτικών) της Γ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου.

Εισαγωγή

Το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα (Α.Π.) του μαθήματος της Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής (Θρησκευτικών) στην Α' θμια Εκπαίδευση λαμβάνει υπόψη τα μέχρι σήμερα κρατούντα, τη σχετική επιστημονική έρευνα και προπαντός τον ίδιο το μαθητή και την πραγματικότητα, μέσα στην οποία ζει και αναπτύσσεται, τις εξελίξεις και τις διαφαινόμενες τάσεις στην ελληνική, την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια κοινωνία, καθώς και την προσωπικότητα του σημερινού δασκάλου. Η προετοιμασία του μαθητή να απαντήσει δημιουργικά στις νέες προκλήσεις και να συνοικοδομηθεί σταθερά, ως «συμπολίτης των αγίων και οικείος του Θεού» (Εφεσ. 2, 19 - 22), στο σώμα της Ορθοδοξίας παραμένει βασικός στόχος της όλης Χριστιανικής αγωγής, τα πρώτα θεμέλια της οποίας καλείται να στερεώσει η Α' θμια Εκπαίδευση.

Καθοριστικό, εξάλλου, για το νέο Α.Π. είναι το γεγονός, ότι, μετά την καθιέρωση της 9χρονης υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, το μάθημα αποδεσμεύεται σε ικανό βαθμό από την ανάγκη, να μεταδώσει συνοπτικά ολόκληρο το μορφωτικό αγαθό, που επαναλαμβάνεται εκτενέστερα στη Β' θμια Εκπαίδευση. Με αφετηρία το γεγονός αυτό, που επιτρέπει να δούμε 9χρονη εκπαίδευση ως ενιαίο παιδευτικό κύκλο, το νέο Α.Π.

—Θεωρεί ότι το μάθημα στο δημοτικό έχει πρωτίστως εισαγωγική αποστολή και γι αυτό

—Επιλέγει τη διδακτέα ύλη σύμφωνα με αυτήν ακριβώς την αποστολή του μαθήματος, η οποία απαιτεί νέο τύπο διδακτικών εγχειριδίων και αναπροσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας.

Ο εισαγωγικός χαρακτήρας του μαθήματος, καθώς και άλλοι, κυρίως παιδαγωγικοί λόγοι, που τοποθετούν το μαθητή στο κέντρο της μορφωτικής λειτουργίας (παιδοκεντρική αρχή), επιβάλλουν στο μάθημα, να επιδιώξει μια πρώτη προσέγγιση βασικών αληθειών της χριστιανικής πίστης, όπως παραδίδονται και βιώνονται μέσα στην ορθόδοξη παράδοση της εκκλησιαστικής κοινότητας και γενικότερα στη ζωή του λαού μας, με βάση πάντα την άμεση εποπτεία και την καθημερινή εμπειρία του μαθητή, την ψυχosύνθεση και τις δυνατότητές του. Είναι αυτονόητο, επομένως, ότι, κατά την εισαγωγική αυτή φάση της μορφωτικής διαδικασίας πρέπει να αποφευχθεί κάθε είδος νοσησαρχίας, ιστορισμού και προσφοράς μιας συστηματοποιημένης, στερεότυπης γνώσης. Για τον ίδιο λόγο δεν κρίνεται χρήσιμη η εμμονή στο σημερινό σχήμα, που δεν έχει εισαγωγική αποστολή, αλλά στοχεύει σε μιά πλήρη διαδρομή (Παλαιά και Καινή Διαθήκη, Εκκλ. Ιστορία, Κατήχηση και Λειτουργική).

Το νέο Α.Π., έχοντας Χριστοκεντρικό προσανατολισμό και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ορθόδοξης ανθρωπολογίας, επικεντρώνει το παρεχόμενο μορφωτικό αγαθό στις θεμελιακές χριστολογικές έννοιες ΟΛΟΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ, ΖΩΗ («Εγώ εμί η οδός, η αλήθεια και η ζωή», Ιωάν. 14, 6). Οι έννοιες αυτές είναι αλληλένδετες. Για την ασφαλέστερη προσέγγισή τους (γνωστική και βιωματική) απαιτείται καθημερινή πνευματική άσκηση, ΑΓΩΝΑΣ, όπως μαρτυρεί η διαχρονική πορεία της Εκκλησίας. Με βάση τη δεκτικότητα του μαθητή και σύμφωνα με τον ειδικότερο σκοπό του μαθήματος σε κάθε τάξη, γίνεται αναδιάταξη των εννοιών (ΖΩΗ, ΟΛΟΣ, ΑΓΩΝΑΣ, ΑΛΗΘΕΙΑ για τις τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' αντίστοιχα). Για την ανάπτυξη και εμπέδωση των βασικών αυτών εννοιών χρησιμοποιούνται επιλεκτικά, προσφορά και εύληπτα στοιχεία από την Παλαιά και κυρίως την Καινή Διαθήκη, την Ιστορία και τη διδασκαλία της Εκκλησίας, καθώς και από το λατρευτικό και γενικότερα, τον πνευματικό βίο της. Η επιλογή των στοιχείων αυτών και η όλη διάταξη της ύλης ανταποκρίνονται τόσο στους επιμέρους στόχους που επιδιώκει κάθε διδακτική ενότητα, όσο και στο γενικό σκοπό της Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής στην Α' θμια Εκπαίδευση, όπως αυτό διατυπώνεται στο νέο Α.Π.. Έτσι διασφαλίζεται, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τόσο η εσωτερική ενότητα και συνοχή του μαθήματος, όσο και η προοδευτική πορεία από τα απλούστερα προς τα συνθετότερα του μορφωτικού αγαθού.

Είναι αυτονόητο ότι για την υλοποίηση των παραπάνω απαιτείται ανάλογο διδακτικό υλικό (βιβλία μαθητή και δασκάλου, εποπτικά μέσα κλπ) και αναπροσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας.

Με τον τρόπο αυτό ελπίζεται ότι ο μαθητής, συνεπικουρούμενος κυρίως από το δάσκαλο, αλλά και από το οικογενειακό και το εντοιακό περιβάλλον, θα προσλάβει αβίαστα βασικά στοιχεία της Ορθοδοξίας και θα αποκτήσει σταθερά πνευματικά θεμέλια, πάνω στα οποία θα μπορέσει να προσοικοδομήσει ασφαλέστερα ο παιδαγωγός στη Β' θμια Εκπαίδευση.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ορθόδοξη Χριστιανική αγωγή (Θρησκευτικά) στην Α' θμια Εκπαίδευση έχει σκοπό να μεταδώσει στα παιδιά βασικά στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας, παράδοσης και ζωής, να συμβάλει στην ανάπτυξη της θρησκευτικής τους συνείδησης και να υποβοηθήσει την

προοδευτική τόνωση της σχέσης τους με το Θεό, ως Δημιουργού και Πατέρα.

Ειδικότερα το μάθημα της Ο.Χ.Α. βοηθεί τα παιδιά:

-Να εξοικειωθούν με βασικές έννοιες, παραστάσεις και σύμβολα της ορθόδοξης πίστης, της πνευματικής παράδοσης και ζωής του λαού μας, καθώς και με στοιχεία της εκκλησιαστικής γλώσσας.

-Να βιώσουν την πίστη πρώτιστα ως αγάπη προς το Θεό και τον άνθρωπο.

-Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία και την επικαιρότητα που έχουν το μήνυμα του Ευαγγελίου, οι πνευματικές, ηθικές και αισθητικές αξίες της Ορθοδοξίας για την αρμονική ψυχοσωματική ανάπτυξη τους, τη σωστή σχέση με το φυσικό περιβάλλον και τη διαανθρώπινη κοινωνία σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

-Να εκτιμήσουν την ιδιότητά τους ως μέλη του σώματος του Χριστού και τη συμμετοχή τους στη λειτουργική και την πρακτική ζωή της εκκλησίας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ) Γ' ΤΑΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΜΕΡΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
Α' Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΑΖΙ ΜΑΣ			
*Ο Θεός συνοδεύει αγιάζει και ευλογεί τη ζωή	Τα παιδιά: * Να πληροφορηθούν ότι κάθε σπουδαία πράξη στη ζωή αρχίζει πάντα με επίκληση του Θεού. * Να καταλάβουν ότι ο Θεός αγαπά τον άνθρωπο και τον κόσμο. * Να εξοικειωθούν με τρόπους προσωπικής επικοινωνίας με το Θεό. * Να συνειδητοποιήσουν ότι ο Θεός τους βοηθά να αναπτύξουν τα χαρίσματα και τις δυνάμεις τους.	1. Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ Η ατμόσφαιρα της πρώτης μέρας του νέου σχολικού έτους με έμφαση στην ακολουθία του Αγιασμού. Περιγραφή των κύριων στοιχείων της ακολουθίας (ασπασμός του Σταυρού, ραβντισμός κλπ.). Πηγή: Ευχολόγιο (ακολουθία του Αγιασμού) Έξοδος (ύδατα της Μερρά) Υμνος: «Σώσον, Κύριε, τον λαόν σου...».	Τα παιδιά: - Να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία της Ακολουθίας του Αγιασμού. - Να κατανοήσουν τα κύρια σημεία του περιεχομένου του ύμνου και να ασκηθούν στη μελωδική του απόδοση. - Να συναισθανθούν τον Αγιασμό ως ευλογία του Θεού.
		2. Ο ΘΕΟΣ ΜΑΖΙ ΜΑΣ Η στοργή και η αγάπη του Χριστού για τα παιδιά. Η επικοινωνία των παιδιών με το Χριστό. Πηγή: Ματθ. 19, 13-15 Κείμενο: Ποίημα-Προσευχή	- Να καταλάβουν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και την αγάπη του Χριστού για τα παιδιά. - Να ενθαρρυνθούν να επικοινωνούν με το Χριστό μέσω της προσευχής.
		3. Ο ΣΤΑΥΡΟΣ: ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ Η εύρεση του Τιμίου Σταυρού και η ύψωσή του. Απλή αναφορά στη σταύρωση του Χριστού για να αναδειχθεί ο Σταυρός ως σύμβολο της θυσίας του και της δικής μας σωτηρίας. Πώς, πότε και γιατί κάνουμε το σταυρό μας. Πού συναντάμε το Σταυρό. Πηγή: Μηναίο (14 Σεπτεμβρίου)	- Να γνωρίσουν το ιστορικό γεγονός της σύρσης και της Ύψωσης του Τιμίου Σταυρού. - Να μάθουν να κάνουν σωστά το σημείο του Σταυρού. - Να γνωρίσουν ότι το σύμβολο του Σταυρού συνοδεύει τη ζωή του χριστιανού.
		4. Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΟ - ΠΡΟΣΕΥΧΗ Η προσευχή ως μέσο επικοινωνίας με το Θεό. Ανάλυση απλών φράσεων όπως: "Δόξα τω Θεώ", "Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου", "Παναγία μου", Χριστέ και Παναγιά", "Κύριε ελέησον". Η κοινή προσευχή στην εκκλησία. Η προσευχή σε οποιοδήποτε χρόνο - τόπο σε κάθε περίπτωση (πρωί, βράδυ, πριν και μετά το φαγητό, σε χαρά, λύπη, δυσκολία, στο ταξίδι, στην τάξη, στην εξοχή). Πηγή: Α' Βασιλειών 1 και 2, 1-11	- Να γνωρίσουν την προσευχή ως μέσο επικοινωνίας με το Θεό. - Να συνειδητοποιήσουν τη δύναμη της προσευχής. - Να κατανοήσουν την έννοια ορισμένων ευχαιτικών - επικλητικών εκφράσεων. - Να δείξουν διάθεση να προσεύχονται.
		5. ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΣΟΦΟΥΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ Ο Θεός δωρίζει σε κάθε παιδί χαρίσματα που όταν τα καλλιεργήσει, δίνει πολλή χαρά στον εαυτό του, στους γονείς του, στους άλλους, αλλά και στον ίδιο το Θεό. Πηγή: Λουκά 2, 41-52	- Να γνωρίσουν το περιστατικό της επίσκεψης του δωδεκαετούς Ιησού στο ναό και τη συνομιλία του με σοφούς δασκάλους. - Να εκτιμήσουν τη δύναμη των χαρισμάτων που δίνει ο Θεός στους ανθρώπους.
Β' ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ		1. ΕΝΑ ΤΣΟΠΑΝΟΠΟΥΛΟ ΘΑΥΜΑΖΕΙ... Στοιχεία από τη ζωή του Δαυίδ. Αρχικά τσοπανόπουλο και ύστερα βασιλιάς υμνεί τη δόξα του Θεού, όπως φανερώνεται στο σύμπαν.	- Να γνωρίσουν στοιχεία από τη ζωή του Δαυίδ. - Να πλησιάσουν διαισθητικά το Δημιουργό μέσα από τα δημιουργήματά Του.
* Ο κόσμος είναι ένα θαυμάσιο δημιούργημα του Θεού, γεμάτο ζωή.	* Να κατανοήσουν ότι η ζωή και το σύμπαν είναι δώρα της αγάπης του Θεού.		
* Οι άνθρωποι χαιρούνται αυτό	* Να σταθούν με θαυμασμό		

το δώρο και ευγνωμονούν το Θεό.

μπροστά στο μεγαλείο της Δημιουργίας.

* Να εκτιμήσουν την αξία των Θεϊκών δώρων και να τα προστατεύσουν.

* Να εκφράσουν ευγνωμοσύνη και ευχαριστία έμπρακτα και δυναμικά.

Πηγή: Ψαλμός 103ος.

Κείμενο: «Ὡς εμεγαλύνθη τα έργα Σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφία ἐποίησας».

2. ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΓΕΜΑΤΟΣ ΖΩΗ

Ο πλούτος της ζωής η μεγάλη ποικιλία των μορφών της και οι λειτουργίες της φύσης που υπηρετούν τη ζωή.

Πηγή: Ψαλμός 103ος.

3. ΤΑ ΠΕΤΕΙΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΙΝΑ

Ο Θεός, στοργικός πατέρας, αγαπά και φροντίζει ακόμη και τα πιο μικρά πλάσματα του.

Πηγή: Λουκά 12, 22-31, Ματθ. 6, 25-34 και 22ος ψαλμός.

4. ΕΝΑ ΔΩΡΟ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ο άνθρωπος γεννιέται μικρός και αδύναμος. Ωστόσο φέρνει χαρά στην οικογένεια που τον υποδέχεται ως δώρο του Θεού. Απλή αναφορά στη χαρά κατά τη γέννηση βιβλικών προσώπων (Ισαάκ, Θεοτόκος, Ιωάννης ο Πρόδρομος, Ιησούς). Μέσα στη θαλπωρή της οικογένειας αναπτύσσεται ο νέος άνθρωπος.

Πηγές: Βιβλικά κείμενα που αναφέρονται στα παραπάνω ιερά πρόσωπα.

Ευχές και ιερές πράξεις της Εκκλησίας, που αναφέρονται στη γέννηση ενός παιδιού.

5. ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΔΕΛΦΙΑ

Όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού. Οι ομοιότητες των ανθρώπων είναι πολύ περισσότερες και σπουδαιότερες από τις διαφορές τους (χρώμα, φυλή, θρησκεία, κοινωνικοοικονομική κατάσταση, μόρφωση κ.τ.λ.).

Το έργο της ορθόδοξης ιεραποστολής καθώς και διαφόρων οργανισμών (UNISEF, Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, Ερυθρός Σταυρός κλπ.) για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο (αρρώστια, πείνα, δίψα, προσφυγιά, αναλφαβητισμός κλπ.).

Πηγές: Γαλάτας 3, 27-28

Πράξεις 17, 24-28

6. ΤΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο Λόγος και ο βίος του Χριστού ήτα μια συνεχής δωρεά ζωής και ελπίδας, ιδίως για τους αδύνατους και τους πάσχοντες. Η θεραπεία των δέκα λεπρών.

Για τον όμορφο κόσμο και τα πλούσια δώρα της ζωής οι χριστιανοί ευλογούν και ευχαριστούν το Θεό σε κάθε περίπτωση στην καθημερινή ζωή και ιδιαίτερα κατά τη Θεία Λειτουργία.

Πηγή: Λουκά 17, 11-19

Ύμνος: «Σε υμνούμεν...».

1. ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΟ

– Τους ανθρώπους που δημιούργησε ο Θεός, δεν τους άφησε μόνους, τους εγκατέστησε στον παράδεισο και επικοινωνούσε μαζί τους.

– Στον Αδάμ ανέθεσε να δώσει ονόματα στα ζώα. Ο ρόλος και η ευθύνη του κάθε ανθρώπου για τον περιβάλλοντα χώρο.

– Να εκφράσουν θαυμασμό για τον πλούτο, την ομορφιά και το μεγαλείο της Δημιουργίας.

– Να γνωρίσουν μορφές και λειτουργίες της δημιουργίας.

– Να νιώσουν θαυμασμό και χαρά για τα έργα του Θεού.

– Να διστάσουν την πρόνοια του Θεού ακόμη και για τα μικρά και ελάχιστα.

– Να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στην πρόνοια του Θεού.

– Να διατεθούν θετικά απέναντι και σ' αυτά που είναι αδύναμα ή θεωρούνται ασήμαντα.

– Να κατανοήσουν τη σημασία της γέννησης ενός νέου ανθρώπου.

– Να νιώσουν τη χαρά που φέρνει ο ερχομός ενός νέου ανθρώπου.

– Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι σε τυχόν νεότερα μέλη της οικογένειας και της σχολικής κοινότητας.

– Να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι οι άνθρωποι, ως παιδιά του Θεού, είναι αδελφία.

– Να κατανοήσουν ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα ζωής, μόρφωσης, ελευθερίας, κλπ.)

– Να ευαισθητοποιηθούν και να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στα προβλήματα παιδιών στο άμεσο περιβάλλον τους, στην Ελλάδα και σ' όλο τον κόσμο.

– Να κατανοήσουν ότι κεντρικό γεγονός της σύναξης των χριστιανών στην εκκλησία είναι η ευχαριστία για το δώρο της ζωής.

– Να συναισθανθούν την υποχρέωση του ανθρώπου να υμνεί και να ευχαριστεί το Θεό για το δώρο της ζωής.

– Να αποκτήσουν διάθεση για εκκλησιασμό.

– Να γνωρίσουν όσα λέγει η Γραφή για τους πρωτόπλαστους και τον παράδεισο.

– Να νιώσουν την μεγάλη αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο.

– Να εκτιμήσουν το μέγεθος της αποστολής του ανθρώπου ως συνεργάτη του Θεού.

– Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι

Γ Η ΖΩΗ ΘΕΛΕΙ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΑΓΩΝΑ

* Ο Θεός δημιούργησε από αγάπη τον άνθρωπο, τον προίκισε με ιδιαίτερα εφόδια και του εμπιστεύθηκε την καλλιέργεια και τη φύλαξη του κήπου της ζωής. Ο Θεός συνοδεύει τον άν-

* Να κατανοήσουν την ανάγκη να ενδιαφέρονται, να εργάζονται και να διαφυλάττουν τη ζωή και το περιβάλλον.

* Να αντιληφθούν ότι είναι συνεργάτη του Θεού, ο οποίος ευλογεί τον άνθρωπινο μόχθο.

θρωπο στον αγώνα για επιβίωση και βελτίωση της ζωής του και τον καλεί να βρῖσκει στην εκκλησία καταφύγιο και ειρήνη.

* Να συνειδητοποιήσουν ότι, για να συμβάλλουν στην προοστασία της ζωής και του κόσμου, χρειάζονται τη βοήθεια της οικογένειας, του σχολείου και των άλλων ανθρώπων.

* Να καταλάβουν ότι με την πίστη, την ελπίδα και την αγάπη, ξεπερνούν δυσκολίες της ζωής.

Πηγή: Γενέσεως 1, 27-28, 2, 8, 12, 19-20

στον κόσμο που μας περιβάλλει.

2. ΕΦΟΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Ο Θεός έδωσε στους πρωτόπλαστους πολλά εφόδια για τη ζωή: το σώμα, το νου, την ομιλία κ.α.

Εφόδια που κληρονομούμε και άλλα που αποκτούμε για τη ζωή: προσωπικά χαρίσματα, μόρφωση, αγαθά και μέσα.

Πηγή: Πατερικά χωρία σε μετάφραση.

3. Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ

Ο άνθρωπος, αξιοποιώντας τα εφόδια που του χάρισε ο Θεός, δημιούργησε έργα πολιτισμού.

Στο σχολείο οι μαθητές εργάζονται και καλλιεργούν - αναπτύσσουν τα χαρίσματά τους.

Στο άμεσο περιβάλλον οι μεγαλύτεροι (γονείς κλπ.) ασκούν διάφορα επαγγέλματα.

Ο Χριστός κατά την παιδική του ηλικία έμαθε την τέχνη του ξυλουργού.

Ο Απόστολος Παύλος ήταν σκηνοποιός. Κάθε εργασία είναι ευλογημένη από το Θεό.

Πηγή: Αγιολογική διήγηση σχετική με την εργασία.

4. ΟΤΑΝ Η ΖΩΗ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

Ο Θεός συνοδεύει και προστατεύει ένα λαό που πορεύεται στην έρημο.

Η Παναγία προστατεύει το έθνος μας.

Ο Χριστός σώζει ένα κοριτσάκι.

Καταφυγή στο Θεό και στους αγίους σε ώρες κινδύνου.

Άγιος Νικόλαος - προστάτης των ναυτικών.

Πηγές: Έξοδος

Λουκά 8, 40-42 και 49-56

Συναξάρι του Αγίου Νικολάου

(Διήγηση θαύματος)

5. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΡΙΚΥΜΙΑ Η ΓΑΛΗΝΗ

Μετά τον κατακλυσμό το ουράνιο τόξο.

Η κατάπαυση της τρικυμίας από το Χριστό.

Η Εκκλησία είναι λιμάνι σωτηρίας.

Πηγές: Γενέσεως 7 και 9, 12-14

Ύμνος: Από τη Μικρή Παράκληση.

- Να μάθουν για τα εφόδια, με τα οποία ο Θεός προίκισε τον άνθρωπο και να συνειδητοποιήσουν ότι κάθε παιδί έχει προσωπικά χαρίσματα.

- Να εκτιμήσουν τα εφόδια που τους παρέχει η Εκκλησία, η οικογένεια, το σχολείο κτλ. και να θελήσουν να κάνουν καλή χρήση.

- Να γνωρίσουν ότι η εργασία τους και όλων των ανθρώπων είναι ευλογημένη από το Θεό.

- Να εκτιμήσουν την εργασία των γονέων τους και των ανθρώπων του περιβάλλοντός τους.

- Να νιώσουν τη χαρά της εργασίας και της δημιουργικότητας.

- Να γνωρίσουν γεγονότα που αναφέρονται σε σωτήριες επεμβάσεις του Θεού.

- Να εθιστούν να επικαλούνται την προστασία του Θεού και των αγίων.

- Να κατάνοησουν ότι στην ταραχή και στους κινδύνους ο Θεός δεν αφήνει μόνο τον άνθρωπο που επικαλείται τη βοήθειά του.

- Να νιώσουν την Εκκλησία ως στοργική μητέρα.

- Να έχουν εμπιστοσύνη στο Θεό και να μη χάνουν το θάρρος τους σε δύσκολες ώρες.

1. ΤΑ ΔΥΣΚΟΛΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η θέση του ανθρώπου (κυρίως των παιδιών) σε διάφορες φάσεις της προχριστιανικής ειδωλολατρικής εποχής (θυσίες, δουλεία, καταπίεση, εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. κλπ.).

- Να αποκτήσουν μια εικόνα της άσχημης κατάστασης που επικρατούσε σε πολλές προχριστιανικές κοινωνίες.

- Να διαισθανθούν την ανάγκη που ένιωθαν οι άνθρωποι για τον ερχομό του λυτρωτή.

2. ΠΡΟΣΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ

Οι άνθρωποι προσμένουν το Λυτρωτή.

Ο Θεός υπόσχεται και οι προφήτες αγέλλουν την έλευση του Χριστού.

- Να γνωρίσουν το ενδιαφέρον του Θεού για τους ανθρώπους και την υπόσχεση της λύτρωσης, που έδωσε μέσω των Προφητών.

Δ' Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΟΝΤΑ ΜΑΣ

* Ο άνθρωπος από την αρχή της ιστορίας του αντιμετώπιζε δυσκολίες. Όμως ο Θεός δεν τον αφήνει χωρίς βοήθεια και ελπίδα.

* Ο Χριστός γεννιέται από την Παρθένο Μαρία και φέρνει στον κόσμο λύτρωση και χαρά.

* Να πληροφορηθούν για ορισμένες καταστάσεις της ζωής του ανθρώπου στους προχριστιανικούς χρόνους και για την προετοιμασία της έλευσης του Μεσσία στον κόσμο.

* Να γνωρίσουν γεγονότα της θείας γέννησης και να μάθουν δοξολογικά στον εορτασμό των Χριστουγέννων.

Οι Προφήτες περιγράφουν το Χριστό ως: Ουράνια δροσιά, Άνθος, Δρόμο, Παιδί, Πατέρα, Αγγελιοφόρο, Ειρηνοποιό, Ήλιο, Ανατολή.

Πηγές: Προφητείες, Ωσηί 14, 6 Ησαΐα 7, 14 9,6 11,1. 35,8. 63,9. Μαλαχίας 3,1. 4,2 Ζαχαρία 6, 12 Μιχαίου 5,2.

3. ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Στοιχεία από τη νεανική ζωή της Παναγίας με επίκεντρο τα Εισόδια και τη ζωή της στο ναό.

(Σύντομη αναφορά στον Ευαγγελισμό).

Ύμνος: «Θεοτόκε Παρθένη, χάρει...».

4. ΞΑΦΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Το ιστορικό της Γέννησης του Χριστού

Πηγές: Ματθ. κεφ. 1 και 2

Λουκά κεφ. 2

Ύμνος: «Η γέννησίς σου».

5. ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Η παρουσία των αγγέλων στο γεγονός της γέννησης του Χριστού.

Πηγή: Ματθ. κεφ. 1 και Λουκά κεφ. 2.

Ύμνος: «Δόξα Σοι τω δείξαντι το φως...».

6. ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Για τη γέννηση του Χριστού ευχαριστούμε το Θεό με φαλμούς και ύμνους. Μορφές εορτασμού των Χριστουγέννων στην ορθόδοξη παράδοση του λαού μας. Ύμνοι της Εκκλησίας, παραδοσιακά τραγούδια και κάλαντα.

1. ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ – ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΛΟΥΣΜΕΝΗ ΣΤΟ ΦΩΣ

Η βάπτισμα του Χριστού – Τα φώτα: εκκλησιαστικά και λαϊκά στοιχεία της εορτής.

Πηγές: Ματθ. 3,13-17, Μαρκ. 1, 9-11

Ύμνος: «Εν Ιορδάνη...».

2. ΒΑΠΤΙΣΙΑ, ΓΙΟΡΤΗ ΧΑΡΑΣ

Η τελετή του βαπτίσματος (εικόνες από την τελετή, υλικά και σκεύη που χρησιμοποιούνται).

Ποιοι συμμετέχουν στο βάπτισμα και πώς. Έμφαση στη σημασία του αναδόχου.

Το παιδί με το βάπτισμα γίνεται μέλος της Εκκλησίας και παίρνει το όνομα ενός αγίου. Έτσι συνδέεται με τη μεγάλη οικογένεια των χριστιανών από τα παλιά χρόνια μέχρι σήμερα.

Ορθόδοξοι ιεραπόστολοι βαπτίζουν και σήμερα σε διάφορα μέρη του κόσμου. Η βάπτισμα φέρνει χαρά στην οικογένεια και στο περιβάλλον της (εορτή, δώρα, ευχίες).

3. ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Απλή αναφορά στις κυριότερες εορτές των αγίων του Ιανουαρίου.

Ονομαστική εορτή. Σύνδεση με τη μνήμη των αγίων, ονόματα των οποίων φέρουν τα παιδιά.

Έθιμα από την εκκλησιαστική και λαϊκή παράδοση.

– Να μεταφερθούν νοερά στην εποχή εκείνη και να βιώσουν την κατάσταση προαιωνίου του Θεού Λυτρωτή.

– Να γνωρίσουν την ετοιμασία της Παναγίας για τη μεγάλη αποστολή στην οποία την κάλεσε ο Θεός.

– Να κατανοήσουν ότι για κάθε σπουδαίο έργο χρειάζεται αφοσίωση, άσκηση, προσπάθεια.

– Να γνωρίσουν την ιστορία των Χριστουγέννων.

– Να χαρούν για τη γέννηση του Θεού βρέφους.

– Να συναισθανθούν το μέγεθος της συγκατάβασης του Θεού που γεννήθηκε άνθρωπος στη γη.

– Να γνωρίσουν τη συμμετοχή των αγγέλων στο γεγονός της Θεϊκής γέννησης.

– Να κατανοήσουν το νόημα του πρώτου στίχου της Δοξολογίας.

– Να υμνήσουν μαζί με τους αγγέλους το θείο βρέφος.

– Να εισαχθούν στο περιεχόμενο ύμνων της Εκκλησίας σχετικών με τη γέννηση του Χριστού.

– Να αναφερθούν σε προσωπικά τους βιώματα και σε τοπικά Χριστουγεννιάτικα έθιμα.

– Να φάλλουν εκκλησιαστικούς ύμνους και να τραγουδήσουν τα κάλαντα και επίκαιρα άσματα.

– Να γνωρίσουν το γεγονός της βάπτισμας του Χριστού και στοιχεία για την εορτή των Φώτων.

– Να εκφράσουν προσωπικά βιώματα από τον εορτασμό.

– Να ακολουθήσουν στην μελωδική απόδοση του απολυτίκιου των Θεοφανείων.

– Να γνωρίσουν βασικά δρώμενα κατά τη βάπτισμα.

– Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της εισόδου ενός νέου μέλους στην εκκλησιαστική κοινότητα.

– Να νιώσουν τη χαρά της βάπτισμας και των εθίμων που σχετίζονται μ' αυτήν.

– Να καλλιεργήσουν την πνευματική σχέση με τον ανάδοχο τους.

Να συνδέσουν την ονομαστική τους εορτή με τη μνήμη του ομώνυμου αγίου.

– Να νιώσουν υπερηφάνεια για το όνομά τους.

– Να παρακινήθούν στο να γνωρίσουν τη ζωή του αγίου, το όνομα του οποίου φέρουν.

– Να μάθουν ότι, για τους ορθόδοξους, βα-

Ε' Η ΧΑΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

* Εορτές που αναφέρονται στο Χριστό και στους αγίους σφραγίζουν την προσωπική οικογενειακή, ενοριακή και σχολική ζωή και δημιουργούν κοινωνικότητα και ευφροσύνη.

* Να γνωρίσουν τον ευφρόσυνο χαρακτήρα της Ορθοδοξίας, όπως εκφράζεται με τις εορτές της Εκκλησίας και συναφείς λαϊκές παραδόσεις.

* Να βιώσουν και να χαρούν γεγονότα της προσωπικής και ομαδικής τους ζωής ως χριστιανών.

Ο ήμεροδείκτης και πώς τον χρησιμοποιούμε για να βρούμε τις γιορτές.
4. ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΑΣ - ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Ιστορική αναφορά στον άγιο της Ενορίας. Η εορταστική όψη του ναού και της γειτονιάς.

Η ετοιμασία και ο εκκλησιασμός των ενοριτών.

Η τιμή που οφείλουμε στον εορταζόμενο άγιο.

Έθιμα του τόπου: Προσκύνημα, αρτοκλασία, λιτάνευση κ.α.

Ύμνος: Το απολυτίκιο της εορτής του αγίου της Ενορίας.

5. ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Το οικογενειακό τραπέζι: Τροφή για το σώμα, χαρά της συντροφιάς.

Το τραπέζι του Αβραάμ.

Το τραπέζι του Χριστού - Μυστικός Δείπνος.

Το τραπέζι της Εκκλησίας - Θεία Ευχαριστία.

Πηγές: Γενέσεως 18, 1-8

Κ. Διαθήκη (επιλογή)

Κείμενο: «Σώμα Χριστού μεταλάβετε...».

6. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ: ΓΙΟΡΤΑ-ΖΟΥΝ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Οι Τρεις Ιεράρχες. Η αγάπη τους στα γράμματα και στα βιβλία. Η απλή ζωή τους. Η προσφορά τους στην ελληνική παιδεία και τη χριστιανική ζωή.

Η μνήμη τους ως επίκεντρο της σχολικής εορτής.

Ύμνος: Απολυτίκιο των Τριών Ιεραρχών.

1. Η ΖΩΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ

Μορφές συμβίωσης, που γνωρίζει το παιδί: (οικογένεια, συγγενείς, φίλοι, σχολείο κλπ.). Στη συντροφιά δίνουμε και παίρνουμε χαρά.

Ο Χριστός δίνει το παράδειγμα: Συντροφιά με τους μαθητές του.

2. ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Η πρώτη οικογένεια του Αδάμ και της Εύας με τα πολλά παιδιά τους.

Ο Χριστός μεγάλωσε σε μια οικογένεια. Οι χριστιανοί ζουν στην Εκκλησία, τη μεγάλη οικογένεια του Χριστού.

Η πρώτη χριστιανική κοινότητα: «καρδιά μία και ψυχή μία».

Κάθε οικογένεια έχει χαρές, αλλά και προβλήματα.

Τα μέλη της μοιράζονται τις χαρές και συμβάλλουν στη λύση των προβλημάτων.

Πηγές: Γενέσεως 5, 1-3

Ευαγγέλια

Πράξεις 4, 32.

3. ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΠΛΟΥΤΟΣ

Η φιλία του Δαυίδ και του Ιωνάθαν.

Λάζαρος, ο φίλος του Χριστού.

Οι δώδεκα μαθητές, φίλοι του Χριστού.

Η Αγία Νίνα και οι φίλες της.

Πηγές: Α' Βασιλειών, 20

σική είναι η ονομαστική εορτή και όχι τα γεύθλια.

- Να μάθουν για τη ζωή του αγίου της ενορίας τους.

- Να συνηθίσουν να αποδίδουν τιμή στον εορταζόμενο άγιο και να τηρούν ευλαβική στάση στο ναό του.

- Να μετέχουν ενεργά στη γιορτή της ενορίας.

- Να γνωρίσουν τη Θεία Ευχαριστία ως πνευματική τροφή των Χριστιανών και ως γεγονός αγάπης και κοινωνίας.

- Να νιώσουν τη χάρη και τη δύναμη από τη Θεία Κοινωνία.

- Να γνωρίσουν πτυχές από τη ζωή των Τριών Ιεραρχών.

- Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στα βιβλία και τη μάθηση, εμπνεόμενα από το παράδειγμα των Τριών Ιεραρχών.

- Να ακούσουν το απολυτίκιο της εορτής.

- Να γνωρίσουν ότι αληθινή ζωή σημαίνει σχέση και επικοινωνία με τους άλλους.

- Να κατανοήσουν ότι αληθινή ζωή έχουμε όταν μοιραζόμαστε με τους άλλους χαρές και λύπες.

- Να συνειδητοποιήσουν την ιερότητα της οικογένειας και ότι μέσα σ' αυτήν μπορεί να ολοκληρωθεί και να χαρεί ο άνθρωπος.

- Να κατανοήσουν ότι ανήκουν και στη μεγαλύτερη οικογένεια, την Εκκλησία.

- Να συναισθανθούν την υποχρέωση της συμμετοχής στη ζωή της οικογένειας και της Εκκλησίας.

- Να μάθουν ότι η φιλία είναι μία πανανθρώπινη ανάγκη και ότι η ζωή χωρίς φίλους είναι άδεια και μονότονη.

- Να πιστέψουν ότι είναι όμορφο να έχουν γύρω τους καλούς φίλους.

ΣΤ. Η ΖΩΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΥΡΩ ΜΑΣ

* Η αληθινή ζωή, ως σχέση κοινωνίας με τους άλλους προσφέρει μεγάλη χαρά.

* Οι εγωισμοί και άλλες αδυναμίες τραυματίζουν τις ανθρώπινες σχέσεις.

* Ο Χριστός και οι άγιοι δείχνουν το δρόμο και τον τρόπο της αληθινής ζωής.

* Να αισθανθούν πόσο η ζωή τους γίνεται πλούσια και όμορφη, όταν η σχέση με τους άλλους είναι σχέση αλληλοκατανόησης, υπευθυνότητας και αγάπης.

* Να κατανοήσουν την ανάγκη για μεταμέλεια και συγχώμη.

* Να μάθουν ότι ο Χριστός έκανε πράξη την προσφορά και τη θυσία.

* Να διδάσκονται από τη ζωή του Χριστού και των αγίων.

Ιωάννου 11, 1-6
Μαρτυρολόγιο της Αγίας Νίνας.

4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΩ ΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΜΟΥ

Η παραβολή του Ασώτου υιού.
Πηγή: Λουκά 15, 11-32
Κείμενο: «Και άφες ημίν τα σφειλήματα ημών».

5. ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΗ ΤΗ ΖΩΗ

Η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη (συνοπτικά). Η καθημερινή διακονία του Χριστού προς τον άρρωστο, το φτωχό, τον αμαρτωλό κλπ. χάριζε στον άνθρωπο υγεία, κουράγιο, συγγνώμη, χαρά και ελπίδα.

Ένας τυφλός αναβλέπει και θαυμάζει την ομορφιά της ζωής.

Οι άνθρωποι μπορούν να κάνουν πιο όμορφη τη ζωή γύρω τους.

Πηγές: Λουκά 9, 1-38.

6. ΑΓΙΟΙ: Η ΖΩΗ ΤΟΥΣ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Οι άγιοι συνεχίζουν την προσφορά του Χριστού.

Στοιχεία από τη ζωή και τη διακονία της Αγίας Φιλοθέης.

Πηγές: Συναξάρι Αγίας Φιλοθέης.

1. ΤΟ ΚΑΚΟ ΑΣΧΗΜΙΖΕΙ ΤΗ ΖΩΗ

Το σιτάρι και τα ζιζάνια.

Το κακό (καταστροφές στο περιβάλλον, αρρώστιες, έριδες, πόλεμοι κλπ.) ασχημίζει τη ζωή.

Ο Ιωσήφ και τα αδελφια του (έμφαση στη ζήλεια και το φθόνο).

Πηγές: Ματθαίου 13, 24-30

Γενέσεως 37, 12-24.

2. ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

Χαρακτηριστικές σκηνές από τα άγια Πάθη.

Πηγές: Ιερά Ευαγγέλια.

3. Η ΣΤΑΥΡΩΣΗ

Εξιστόρηση της Σταύρωσης του Χριστού «Πάτερ, άφες αυτοίς, ού γαρ οίδασι τι ποιούσι».

4. Η ΤΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Αποκαθίλωση και ταφή του Χριστού. Το θάρρος και η φροντίδα των φίλων.

Οι Χριστιανοί δεν εγκαταλείπουν τους νεκρούς τους. Τους ενταφιάζουν, φροντίζουν το κοιμητήριο, προσεύχονται γι' αυτούς, τελούν μνημόσυνα και κάνουν αγαθοεργίες εις μνήμην τους.

Πηγές: Ιερά Ευαγγέλια

Υμνος: «Έρραναν τον ταφόν...».

5. Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Οι Μυροφόρες στον τάφο του Χριστού, Το μήνυμα της Ανάστασης.

Πηγές: Ιερά Ευαγγέλια

Υμνος: «Χριστός ανέστη...».

6. ΛΑΜΠΡΗ, ΗΜΕΡΑ ΧΑΡΑΣ

Η εορτή της Λαμπρής, το μεγάλο πανηγύρι των Ελλήνων.

- Να συνειδητοποιήσουν ότι η αληθινή φιλία, για να στερεωθεί και να διατηρηθεί, απαιτεί θυσίες.

- Να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ο Χριστός δείχνει το δρόμο και τον τρόπο της αληθινής φιλίας.

- Να εθισθούν στο να αναγνωρίζουν τα λάθη τους και να ανέχονται ή να δικαιολογούν τα λάθη των άλλων.

- Να εκτιμήσουν την αξία της μετάνοιας και της συγγνώμης στις σχέσεις των ανθρώπων.

- Να κάνουν πρόθυμα ό,τι μπορούν για τη ζωή, την πρόοδο και την ευτυχία των άλλων.

- Να σκεφτούν συγκεκριμένους τρόπους για άμεση προσφορά.

- Να πιστέψουν ότι με την αγάπη τους μπορούν «να κάνουν θαύματα» στη ζωή.

- Να εκτιμήσουν την προσφορά και τις θυσίες των αγίων για τη ζωή των άλλων.

- Να συνειδητοποιήσουν την υποχρέωση να συνεχίσουν εμπράκτως το παράδειγμα των αγίων.

- Να κατανοήσουν ότι, εκτός από το καλό, υπάρχει στον κόσμο και το κακό, που ασχημίζει και δυσκολεύει τη ζωή.

- Να αναγνωρίζουν το κακό και το άσχημο μέσα τους και γύρω τους.

- Να βιώσουν τα άγια Πάθη και να θελήσουν να πάρουν μέρος στις ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας.

- Να βιώσουν την κορυφαία σκηνή του Θείου Πάθους, το σταυρικό θάνατο του Χριστού.

- Να μάθουν πώς έγινε η αποκαθίλωση και η ταφή του Χριστού.

- Να εκτιμήσουν το θάρρος του Ιωσήφ και την αφοσίωση των γυναικών - μαθητριών του Χριστού.

- Να παρακολουθήσουν την εξέλιξη του γεγονότος της Ανάστασης του Χριστού.

- Να βιώσουν το Θαυμαστό γεγονός της Ανάστασης του Χριστού.

- Να δοξάσουν το Χριστό, που με την Ανάστασή του νίκησε το θάνατο.

- Να εκτιμήσουν τη δύναμη του καλού ως αντίρροπη δύναμη στο κακό και να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στο καλό.

- Να συνειδητοποιήσουν την έννοια της αγάπης (Πάσχα, γιορτή αγάπης).

- Να χαρούν και να απολαύσουν έντονα το λαμπρότερο γεγονός στην Ελληνορθόδοξη Εκκλησία.

Ζ' Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

* Τη ζωή συνοδεύει όχι μόνο το καλό, αλλά και το κακό, που εκφράζεται με ποικίλους τρόπους.

* Τα πάθη του Χριστού, αποκορύφωμα της έκφρασης του κακού.

* Η Ανάσταση του Χριστού.

* Λαμπρή, η πιο μεγάλη γιορτή της Ορθοδοξίας και του λαού μας.

* Να κατανοήσουν ότι το κακό, που ασχημίζει και τραυματίζει τη ζωή μας, νικήθηκε από το Χριστό με το Σταυρό και την Ανάστασή του.

* Να μετάσχουν στην κοινή χαρά της Ανάστασης, ως υπερνίκησης του κακού και ως χαρμόσυνου, ελπιδοφόρου μηνύματος του Θεού προς τον άνθρωπο και τον κόσμο.

Άρθρο 2

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από το σχολικό έτος 1992-1993.

Στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 23 Αυγούστου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ